

Hyväksytty yhtymähallituksen kokouksessa 29.04.2014

AIKUISKOULUTUKSEN OHJELMA

LÄHTÖKOHTA

Aikuiskoulutuksella tarkoitetaan näyttötutkintoperusteisia ammatillisia perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja, tutkintoihin valmistavaa koulutusta sekä ammatillista täydennyskoulutusta, joka ei ole tutkintotavoitteista. Kokonaisuuteen kuuluu Tavastiassa oppisopimusmuotoinen ammatillinen peruskoulutus.

Koulutuskuntayhtymä Tavastia järjestää laadukasta ammatillista ja yleissivistävää koulutusta tarjoten opiskelijoille hyvät valmiudet työelämään, jatko-opintoihin ja elinikäiseen oppimiseen. Koulutuskuntayhtymä Tavastia kehittää koulutuspalvelujaan alueen työelämän tarpeet huomioon ottaen. Alueen nuorisokäluokat eivät lähivuosina kasva ja samaan aikaan työelämä tarvitsee osaajia.

Työikäisten suomalaisten osaaminen on todettu hyväksi, mutta vaihtelu osaamistasoissa on suurta ja osaksi perustaidoiltaan heikkoja aikuisia on yllättävän paljon. Ikäluokkien erot ovat edelleen suuria. Samalla vanhoja ammatteja häviää ja aikuiset päätyvät opiskelemaan työuransa aikana useampia ammatteja. Elinikäisen oppimisen tarve korostuu työelämässä.

Työelämän kansainvälistyessä ja monikulttuuristuessa on tarve kehittää aikuiskoulutuksen toimintaa niin, että ammattiopistolla on hyvät valmiudet tukea globalisoituvaa työelämää. Tulevaisuuden tekijät ovat kansainvälisyyden ja monikulttuurisuuden osaajia.

Ammattiopisto Tavastia tarjoaa eri-ikäisille opiskelijoille ja tutkinnon suorittajille laadukasta ammatillista koulutusta sekä hyviä valmiuksia jatkuvaan oppimiseen ja työkyvyn ylläpitämiseen kiinteässä yhteistyössä työelämän kanssa. Ammattiopisto Tavastia kehittää alueen elinkeinoelämää aktiivisena kumppanina.

Päivittäin ammattiopistossa opiskelee ja suorittaa tutkintoja noin 700 aikuista. Vuositasolla tutkintotavoitteisessa koulutuksessa on yli tuhat aikuista. Eripituisissa täydennyskoulutuksissa on vuosittain noin 2000 opiskelijaa.

Aikuiskoulutuksen **perustehtävä** on

- ylläpitää ja kohottaa aikuisväestön ammatillista osaamista
- antaa opiskelijoille valmiuksia itsenäisen ammatin harjoittamiseen
- kehittää työelämää ja edistää työllisyyttä
- edistää työvoiman liikkuvuutta ja parantaa ammatillisen liikkuvuuden edellytyksiä
- tukea elinikäistä oppimista
- edistää tutkintojen tai niiden osien suorittamista.

Toimintaympäristön kehityssuunnat

Työelämän muutokset nopeutuvat, ja työurilla tapahtuu yhä enemmän muutoksia. Aikuiskoulutusta tarjotaan yhä erilaisemmille oppijoille: ammatinvaihtajille, yrittäjille, nopeasti tutkintonsa suorittaville työsäikäyville, maahanmuuttajille, erityistä tukea tarvitseville ja ikääntyville oppijoille. Nuorisotakuun myötä uudeksi kohderyhmäksi ovat nousseet alle 30-vuotiaat aikuiset, joilta puuttuu toisen asteen tutkinto, sekä peruskoulun päättävät oppisopimuskoulutukseen hakeutuvat opiskelijat. Kasvava kohderyhmä ovat myös kesken ammatillisen peruskoulutuksen oppisopimusmuotoiseen koulutukseen siirtyvät opiskelijat. Koulutuksen järjestämismuotojen vaihtaminen yleistyy, ja opintopolut ovat yhä moninaisempia, jolloin ohjauksen merkitys korostuu.

Koulutustarpeisiin vastaamiseen tarvitaan sekä sisäisiä että ulkoisia verkostoja ja kumppanuusajattelua. Tutkinnot tulevat entistä monipuolisemmiksi ja monialaisemmiksi, toisaalta työtehtäväkeskeiset ammattinimikkeet palaavat. Uudessa opettajuudessa opetuksen rinnalla on entistä vahvemmin sekä tutkinnon suorittajan että työelämän ohjaus. Koulutustarjonnan modulointi ja erilaiset oppimisympäristöt tuottavat lisää valinnan vaihtoehtoja ja yksilölliset opiskelupolut yleistyvät.

Koulutustarjontaa tulee myös uusilta suunnilta, ja on todennäköistä että verkkoympäristöjen kautta koulutustoimijoita tulee yhä enemmän kilpailemaan osaamisen kehittämisestä. Kuntalain muutokset velvoittavat kunnat ja kuntayhtymät yhtiöittämään aikuiskoulutustoimintojaan.

Työelämän muutokset heijastuvat nopeasti aikuiskoulutukseen. Teknologian muutokset, työn organisoimien muutokset sekä kansainvälistyminen vaativat uudenlaista lähestymistapaa koulutukseen.

Oppilaitoksen toimintaperiaatteet aikuiskoulutuksen kannalta

Ammatillinen peruskoulutus ja näyttötutkintoina suoritettava koulutus on ollut integroitua siten, että opettajien ja tilojen yhteiskäyttö on ollut mahdollista useilla osastoilla. Tuotekehitys aikuiskoulutuksessa on vahvistanut koko opetushenkilöstön osaamista. Asiakslähtöisenä toimintana aikuiskoulutus on pyrkinyt vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin joustavasti.

Ammatillisen koulutuksen opintopolkujen rakentaminen vaatii tiivistä yhteistyötä eri koulutusmuotojen välillä. Oppilaitos- ja oppisopimusmuotoisten koulutusten yhdistelmät ja oppijalähtöiset siirtymiset ammatillisen peruskoulutuksen ja näyttötutkintojen välillä vaativat ohjelmakaudella panostusta.

Aikuiskoulutuksen toteuttaminen uuden mallin mukaisesti edellyttää asiakslähtöistä toimintakulttuuria, yhteistyötahtoa, kykyä yhdessä tekemiseen, yhteisiä pelisääntöjä ja hyväksyntää hallittuun riskinottoon.

Kuntalain muutokset edellyttävät uutta arviointia aikuiskoulutuksen järjestämisen muodoista ohjelmakauden aikana. Työvoimapolitiittinen koulutus on yhtiötettävä 2016 mennessä ja yhteistyö muiden koulutuksen järjestäjien kanssa aiheesta on aloitettu.

TAVOITTEET JA TOIMINTA

Koulutustarpeisiin reagoiminen nopeasti ja joustavasti on aikuiskoulutuksen tehtävä. Työelämän signaaleihin on vastaaminen edellyttää sitä että määritetään asiakasvastaavat yhteyshenkilöt eri osastoilla. Asiakashallinnan käytäntöjä parannetaan edelleen. Täydennyskoulutustarjonnan ylläpito ja monipuolisen koulutus- ja tutkintotarjonnan laajentaminen edellyttää panostamista kehitystyöhön.

Ennakointi ja tuotekehitys yhdessä työelämän kanssa pitävät yllä koulutustarjonnan ajantasaisuutta. Tuotekehitys ja ennakointiosaaminen kehittyvät osallistumalla hanketoimintaan ja työelämän verkostoihin. Henkilöstön verkosto-osaamista vahvistetaan monipuolisesti. Hankekaudella mahdollistetaan työelämäyhteyksien ylläpito resursein ja hanketoiminnalla

Erilaisten opintopolkujen tukeminen on aikuiskoulutuksen yksi keskeinen tavoite. Tämä tarkoittaa sitä, että parannetaan tuki- ja ohjausrakenteita vastaamaan erilaisten tutkintoon hakeutuvien, tutkinnon suorittajien ja valmistavaan koulutukseen sekä täydennyskoulutukseen osallistuvien tarpeita. Opintopolkuja rakennettaessa hyödynnetään työssäoppimisympäristöjä ja opinnollistetaan työpaikkojen työtehtäviä yhteistyössä työpaikkojen kanssa.

Rahoitusrakenteiden muutokset edellyttävät yhteistyön tiivistämistä ammatillisen peruskoulutuksen sekä muiden, alueellisten ohjauspalveluiden kanssa. Tähän päästään osallistumalla hanketoimintaan ja alueellisiin yhteistyöryhmiin. Sisäisen yhteistyön kannalta tärkeitä ovat prosessikuvausten hyödyntäminen yhteistyön sujuvoittamisessa.

Aikuisten oppimisessa ja tutkintojen suorittamisessa painottuvat henkilökohtaistaminen, etäopetus ja koulutuksen helppo saatavuus. Henkilökohtaistamisosaamisen vahvistaminen tapahtuu opettajien vertaisohjauksen ja koulutuksen avulla. Uusia pedagogisia ratkaisuja kehitetään erityisesti verkko-oppimisen ja mobiili-oppimisen avulla.

Koulutusten modulointia tarvitaan tukemaan työssäkäyvien täydennyskoulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen tarpeita ja moniosaajuutta. Nuorten aikuisten ja työelämässä olevien opiskelijoiden tarpeisiin vastaa avoimen ammattiopiston toiminnan aloittaminen. Moduloidut rakenteet vaativat uudenlaista ohjauksajattelua. Tätä kehitystyötä tehdään hankkeistamalla nämä tavoitteet.

Näyttötutkintojen laadun varmistaminen tulee esille uudessa ammatillisen koulutuksen rahoitusmallissa. Laatutyötä tehdään prosessityön ja auditointien keinoin. Yhteistyötä työnantajien ja tutkintotoimikuntien kanssa vahvistetaan. Ohjelmakaudella arvioidaan näyttötutkintotoiminnan yhteiset pelisäännöt.

Yhteistyö koulutuksen rahoittajien kanssa on tärkeää. Yhteistyöhön pyritään sillä että opettajat osallistuvat yhteistyötilaisuuksiin ja laatutyöhön ELY-keskuksen ja oppisopimustoimiston asiantuntijoiden kanssa

Kansainvälisyystoimintaa voidaan vahvistaa ohjelmakaudella aikuiskoulutuksen näkökulmasta. Liikkuvuutta lisätään hakemalla hankerahoitusta ja kannustamalla opettajia kansainväliseen yhteistyöhön.

Kuntalain muutokset edellyttävät työvoimakoulutuksen yhtiöittämistä vuoteen 2016 mennessä. Tämä tarkoittaa sitä, että alueellisesti selvitetään yhtiöittämisen vaihtoehdot eri koulutuksen järjestäjien kesken ja perustetaan yhtiö tarpeen vaatiessa, jotta työvoimakoulutuksen saatavuus alueella turvataan.

Koulutustoiminnan kannattavuuden varmistaminen on toiminut edellisellä kaudella hyvin. Muutoksiin on kuitenkin varauduttava rahoituksessa ja tarjouslaskentaa sekä budjetointia on edelleen kehitettävä ohjelmakaudella.

SEURANTA

Ohjelman tavoitteet ovat pohjana kuntayhtymän vuosittaisille toimintasuunnitelmille. Ohjelman toimivuutta seurataan ammattiopiston johtoryhmässä ja aikuiskoulutuksen kehittämispäivien yhteydessä. Ohjelmaa arvioidaan myös ammattiopiston johtotiimissä.